

Діло

Виходять що-дня рано
крім понеділка

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 18., П. пов.
Конт. почт. ящик 26.724
Адреса теле: „Діло—Львів“
Часов. телефону 261
Рукописи редакції не повертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорській:
місячно 2.70 К.
чвертьрічно 6.—
піврічно 15.—
щорічно 32.—
у Львові (без доставки):
місячно 2.40 К.
чвертьрічно 7.—
піврічно 14.—
щорічно 28.—
За зміну адреси
платять ся 50 с.

Ціна оголошень:

Строчка петрова, довжиною
гола 40, з відступом 60, в
областях №2, в редакційній
часті 1 К. Поздовжнія ого-
лошення і заручення 1.00.
Некваліфіковані строчки 1 К.
Окремі оголошення за окремих
умовою.
Одні аршірими платять
у Львові 10 с.
на провінції 12 с.

Видає: Видавнична Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

В справі уладження „війскових захистів“ для нашої боевої армії в третім році війни.

Ми одержали отсю відозву:

Все ще безумна злоба наших ворогів не допускає до мира, а наші лицарські жовнірі приневолені третю воєнну зиму переживати далеко від своєї батьківщини. На далеках просторах на ново розгоріла ся позиційна війна, котра своїми трудами і змаганнями, своєю сірою одностайністю боротьби й роботи в зимових місяцях важко налягає на наших жовнірів, а довшу розлуку з батьківщиною відчувають вони певлями тяжко. Але що нашу державу все ще треба боронити перед ворожими наїздниками, тим-то не можуть вони ще вернути домів.

За-для того бажасмо їм улекшити їх важку роботу витворенєм їм рідної батьківщини на босвицях!

Бажасмо їм утворити рідні заєсти, охоронені спокійні пристановища, в котрих би вони в хвилях вільних від бою і роботи збирали ся і могли духовно і тілесно відсвіжити ся читанєм добрих книжок, займавими іграми, музикою і співом, поучними викладами й на ново скріпяти відвагу і витривалість; де мали би вигідну нагоду писати листи і знов піддержувати звязь з родинами своїми та щоби тим способом обі сторони могли заспокоїти ся і оживити свої надії.

Його Вел. наш Цісар, котрий вже як аршир знає наслідки престода в славнім наступнім бою проти Італії, а вітак в що раз більших задачах воєнного проводу на сході все дбав про те, щоби в вірних йому жовнірами в добрій долі й недалі бути в трикій залуці, і тим способом здобув собі вже між ними всіма одушевлену приклонність, прийняв подану йому гаду заснована війскових захистів з належним зрозумінєм і прихильністю, одобрив її широко і по ричу в відозві до найвисшої команди армії, щоби війскові власті пособляли всім тим законам після своїх сил, особливо щоби також побали про відповідне уміщенє, освітленє заєстів та найкращіші ричи.

Для придбання всего иншого уладження тих захистів потворил ся по краях численні помічні комітети, котрі в звязи з обидвома урядами для воєнної опіки у Відні і Будапешті збирають добровільні дари в грошах і предметах (книжки, ігри, музичні інструменти, грамофони, прилади і засоби до писаня, стінні образи, комодні предмети). Протекторат всіх тих комітетів по краях зволни ласкаво обзяти їх величності: наш улюблений цісар Карло, дбайлий батько своїх війск, котрих все добро лежить йому так на серци і наша благородна цісарєва Зита, для потвердження висказаних недавно Його Вел. Цісарєм слів, що зачисляє виконуванє ревної добродійности до своїх найкращих задач.

Окрім значної жертви для всего того діла прийняла наша улюблена цісарська пара на свій кошт уладженє по однім війсковім захисті.

Нехай же всі пособляють зєдиненими силами, щоби се гарне діло по змові всесторонно і як найкорше ввести в жите. Сі, що мають дорогих їм членів родини на босвицях, повинні се мати на тачці, що тим способом можуть принести пільгу в довгій розлуці з родиною і скріпити відвагу і витривалість до видержаня, поки наконецно батьківщина буде убезпечена супроти всіх ворогів.

А сі, котрим суджено було обминуту таку воєнну розлуку, повинні собі нагадати, що вони тим більше обовязані причинити ся до злагоди сеї розлуки инших; участю в ділі „війскових захистів“ мають до того найкращу нагоду.

Ладан чи можна принести кращий дар в сей третій, як можна сподівати ся, останній, воєнній зимі, як такий принагідний рідний захист.

Отже до діла з повною ревністю!
Утворім тим рідну батьківщину на босвицях, котрі так по лицарськи боронять державу проти ворожих нападів.

Австрійський осередний комітет для уладженя „війскових захистів“ Президент: Фридрих Густав кардинал Піфль, князь архієпископ у Відні. (Слідують підписи членів почесного комітету).

Хто заходив ся коло помилуваня засуджених на кару смерти галицьких руссофілів?

Відень 2. марта 1917.

Як доносить „Новое Время“ з дня 10. п. ст. лютого, на останній черговій „славянській бесіді“, яка мала місце в Петрограді й була присвячена пошанованю Д. Янчевецького, предсідатель А. Башмаков поставив внесенє висловити письменно через місцевого еспанського посла подяку еспанському королеви за його заступство за Янчевецьким і „нешасливими галицько русскими депутатами і граждандськими діячами“, засудженими разом з ним на кару смер-

ти. Д. Вергун знова поставив внесенє висловити подяку Високоставленій особі у Києві, яка з початком війни потерпіла зі сторони Німців (дария-вдова Марія?), яка також „пособствовала“ увільненю Янчевецького й помилуваню „русских Галичян“. Вікниці ухвалили висловити подяку також членови Державної Думи й предсідателєви російської групи міжпарламентарного європейського союзу І. Сфремову, який робив заводи коло помилуваня „галицько-русских депутатов“ через західно-європейських парламентарієв.

Ф. К.

„Прикра непевність і мучача тривога, що краєм не правлять цивільні намісники Поляки“.

З польської преси.

З приводу зміни на становищі намісника читасмо в „Сzas“:

„Війна зі своїми конечностями відбила ся в нашім краю в області адміністрації тим способом, що від уступленя намісника Коритовського вже третій раз іменуст ся намісником висшого генерала, який не належить до польської народности. Се зміна принципіальна, яку пояснити може тільки війна і те військове положенє в яким знаходить ся наш край власне через війну.

„Обставина, що іменованє генерала намісником наступас з війскових причин, спричиняє, що не є допустима публична дискусія про причини уступленя одного і іменованє другого. Можна тільки те сказати, що уступаючого намісника Діллера прощає „mera obywatelska“ в жалєм, а про нового намісника гр. Гуйна масмо відомости, що для нашого краю, який він знає, має він щиро прихильність.

„В теперішнім положеню іменованє намісника в Галичині має також зовнішне значінє. Ми певні, що й се обмірковано, та що зміна на становищі намісника не торкаєть ся становища Поляків у монархії. Принципіально можемо се ствердити, а вже від нового намісника залежить, як уложать ся відносини в щоденнім житю.

„Поляки в монархії здобули собі довєре в монарха, який міг усе на них числити. Для нас була се сила, яка виносила нас понад відношенє до проминаючих правителєств, давала нам в політиці постійність. Знаємо, що вдержанє сього відношеня народу з Короною є бажанєм Корони, а знаючи се, зі спокоем глядімо на епізоди війни“.

Не так спокійно глядіть на них „Nowa Reforma“, яка пише:

„Наша збірна свідомість тільки з трудом обинаєє факт, що краєм не правлять цивільні намісники Поляки. Сю трудність зменшує, що правда, память тих високих слів, якими спочиваючий в Бозі цісар Франц Йосиф І. заєвнив презеса польського кола, що іменованє намісника-генерала було викликанє виключно воєнними причинами та що воно в ніч не зміняє і в будучности змінити не може політичного становища Поляків у краю. Одначе в почуваня нашого суспільности все оставало досить місяця на прикру непевність і мучачу тривогу, яку може усунути тільки індивідуальність кождочасного намісника генерала. Бар. Діллер був власне такою індивідуальністю“.

Зміна на становищі шефа генерального штабу.

Здогади італійської преси

„Berliner Tageblatt“ пише:

Зміна в управі австро-угорського генер. штабу викличе в наших союзників і в нас, а також в наших противників безперечно велике вражінє. Можна зовсім певне сказати, що ся зміна подиктована поглядом, що в війні кождому треба призначити місце, на яким його відомости і здібности можна найліпше використати. Італійські газети вже від довшого часу пишуть, що начальну команду на італійській фронті має лібіти обзяти Конрад фон Гецендорф. В письмі цісаря Карла важне місце, на яке має бути призначений Конрад, очевидно з війскових причин не є ближше означенє. Та незвичайно знаменита форма того письма не оставляє сумніву про значінє будучого становища Конрада і може бути, що здогади італійської преси не є вже такі без основні.

Польські бажаня в справі відокремленя Галичини,

Наподібність краю. — Як найбільша незалежність від Відні.

„Polnische Stimmen“ приносять від „високо стоячої політичної сторони“: Для полагаденя галицького питання підчас війни означити реченіє, не може бути задачею поважних політиків. Народи субкомітетів польського кола мають значінє політичної готовости. Польські політичні провідники спільно з найважливішими польськими вченими за два місяці основної праці зібтали незвичайно цінний матеріал, сформували бажаня й домаганя Поляків і утворили підставу для будучих переговорів і рішенєв. Постаново не ухвалено.

„N. Fr. Presse“ доносить зі Львова: В польських предложенях в справі відокремленя Галичини вказуєть ся на те, що розширенє самоуправи краю, якого Поляки домагали ся від 50 літ, опираєть ся на міанім довірю в матеріальні й моральні сили краю та що вплив центрального правителєства на відокремлений край потрібний тільки в такій мірі, щоби забезпечити сповненє зобовязань Галичини сувроти монархії.

В першій мірі домагають ся Поляки неподібности краю й заведеня одноцільної адміністрації.

На економічнім поли домагають ся повної свободи в розпоряджуваню економічними жєрєлами, доходами й розходами, а також сумою,

якою Галичина має причинити ся до загальних видатків держави. По полагожденню справи воєнного відшкодування домагють ся Поляки передосім права самостійного господарювання в галицьких землях, використовувана монополія і самостійної фінансової адміністрації. Відокрем

лене має також обнімати комунікації й тарифи, концесіоновані й нагляд промислових підприємств.

Дальші домагання відносять ся до організації шкільництва й судівництва.

Німеччина, Мексик і Японія проти Злучених Держав.

Один з планів німецької самооборони і запозоване витанту.

Американська „Associati Press“ принесла ось яку відомість:

Плянуючи необмежену війну підводними човнами, Німеччина предложила Мексикови союз на випадок, коли Злучені Держави не остануть неутрачені. Мексик мав би нахилити Японію остати своїх дотеперішних союзників і взяти участь в війні проти Злучених Держав. За се Мексик мав би дістати від Німеччини фінансову підмогу, територіальні набуток (Тексах, новий Мексик, Арізона) і участь в користях по бідного мира, який досягне Німеччина. Подробниці мав обговорити з мексиканським правительством німецький посол в Мексичі Екарт, якому державний секретар Ціммерман дав поручення відповідати а дати 19. січня. Се поручення передав Екартові німецький посол в Мексичі Екарт, який знаходиться в руках правительства Злучених Держав, яке оголосило ся відомість, щоб вплинути на конгрес в напрямі уділення Вільзонів бажаних воєнних повноважень.

З німецької сторони дають до сей відомості отсе урядове пояснене:

З огляду на дотеперішне становище Злучених Держав треба було числити ся з можливістю, що оголошене необмеженої війни підводними човнами може довести до конфлікту зі Злученими Державами. Що се обчислене було слушне, показали дальші події. Отже з у

ваги на ся можливість німецьке правительство мало не тільки право, але й обовязок постарати ся, щоб на випадок воєнного конфлікту зі Злученими Державами по змозі вирівнати се приступлене нового члена до ряду противників Німеччини. Тому німецький посол в Мексичі одержав в пологні січня припоручення, щоб на випадок виповідження війни Злученими Державами предложити мексиканському правительству союз і обговорити подробиці. Се припоручення виразно наказувало послоні не робити ніяких кроків з мексиканського правительства, доки не буде певности, що Злучені Держави виповіли війну. Яким способом правительство довідало ся про се тайне припоручення, невідомо; здасть ся, що зрада сповнено на території Злучених Держав.

Найновіші інформації в сій справі подає отся іскрова телсграма Бюра Вольфа в Нью-Йорку: В урядовім оголошеном Лянсінг повідомляє, що Злучені Держави не думають, щоб Японія знала про план Німеччини або брала в нім участь. Лянсінг каже далі, що американське правительство вірить, що й Мексик не буде брати в сій участі. Японська амбасада урядово заявляє, що японське правительство під ніякою умовою не візьме під розвагу предложення Німеччини. Японія є вірна своему союзови з антантом і прихильно настроєна до Злучених Держав.

Після відвідин в Петрограді.

АМСТЕРДАМ (Райтер). Члени англійської, французької й італійської місії, вислані до Петрограду, прибули до Лондону. Вони висловлюють ся з задоволенем про вислід місії.

Рішене американського сенату відложено.

НЮ ЙОРК (Райтер). В суботу досвіта провідники партій в сенаті після 8 годинних нарад над законом про зоружене торговельних кораблів згодили ся на відложено справи до 10 год. рано, не визнаючи речення голосована над законом. Наряди дали нагоду сенаторам висказати свою думку про міжнародну криву. Не визнавши вони противства між поодинокими партіями. Також найбільше рішучі прихильники мира заявили готовість спомогати президента в оружій політиці. Кількох сенаторів заявлено, що принятє закона скорше чи пізніше спричинило би війну, але майже всі без винятку додавали, що вони готові згодити ся на те предложење.

З Наукового Товариства ім. Шевченка.

Засідан Комісії для історії штуки дня 26. лютого отворив промовою д-р Василь Щурат, вказуючи на завдання, які має сповнити комісія. Потреба організації наукової праці на чолі штуки відчувала ся завжди, а теперішня війна, що знищила багато цінних пам'яток, зробила ся справою ще більше некучною. Головним обовязком комісії буде вибрати історичний матеріял про нашу штуку і перевести інвентаризацію пам'яток, які залишили ся дотепер. Поминаючи давніші часи, велика скількість предметів штуки полишила ся від кінця XVI в. Великий зріст артистичного життя бачимо в XVII і XVIII в. Причинь цього треба шукати в тім, що підійс ся урвень національної свідомости у брестствах і козаччині і що збагатили ся форми релігійного культу і в православній церкві і в унійській. Розвиток тодішньої штуки можемо садити особливо у двох сферах, — мalarстві і музиці, дальше в гравюрі, орнаментів книг, золотарстві, різбі, артистичним килимарстві і гарті; в унійській церкві розвинуло ся також мalarство. З релігійного поля перенесли ся артистичні форми до світської штуки — в одяг, хатну обстановку, начині і т. ин.

Окремо предложив д-р Щурат свої матеріяли до історії українського мalarства в XVIII і XVIII в. на основі рукописних матеріялів, авторсі і друкованих жерел.

Каталог д-ра Щурата подає шийкі ряд назиск давних мalarів, які дотепер були невідомі дослідникам, а до інших подано вичерпуючі біографічні дані. Праця буде надрукована в Матеріялах, які видає комісія. Реферат покінчив д-р Щурат, звертаючи увагу на деякі теми, яким треба посвятити спеціальні студії, як Страшний суд, перемалювані ікони святих, нагробні портрети, давне декоративне мalarство, карикатури, мозаїку і ин. Над темами, порушеними референтом, вивязала ся широка дискусія, в якій брали участь: д-р Ол. Колеса, Ф. Срібний, д-р Крипякевич, І. Труш, Голубець, Назарів і референт.

НОВИНКИ.

Львів, 5 марта 1917.

— Про першій великий український концерт у Петрограді. У „Дни“ з 23. січня (5. лютого) читаємо: В суботу, 21. січня, в салі Тенішевської Школи відбув ся першій український концерт. В концерті взяли участь І. Супруненко, Е. Владимірова, М. Маркович, Е. Петренко, М. Бальшаков, О. Кочановський, О. Ложина й ин. Несподівано для публіки, надпрограмова, І. Алчевський виконав декілька романсів, які викликали шумні оплески. Артистів публіка зустрічала дуже тепло. Сала була повна. Богато пань було в національних українських костюмах.

— Украинка в російських журналах. В місячнику „Голосе Минушого“ кн. I за 1917 р. поміщена між ин. статья С. Ефремова п. з. Іван Франко, й статья О. Покровської п. з. Із листів М. Костомарова до В. Ламанського. — „Русскія Записки“ кн. 12 за 1916 р. приносять докінчене великої праці В. Маяковина п. з. Очерки соціальної історії Малороссії. 4. Образованіє крестянского сословія въ лѣвоберезной Малороссії XVII—XVIII вв. — Місячник „Сибірскія Записки“, який став а кінцем 1916 р. виходити в Красноярську й якого доси вишло 3 кн., приносить між ин. цікаву статью Е. Колосова про М. Драгоманова п. з. Два русскіх областника (М. Драгоманов і Г. Потанін).

— Винниченко на сцені московського драматичного театру. В московським драматичнім театрі йде в останнім часі між ин. В. Винниченка „Мохноногоє“ Ф. К.

— Підвишене відквівих причинків. Підчас міністерської конференції в справі виживленя людности раджено над підвищенем причинків на удержан родин тия осіб, що покликани до війска. Міністер скарбу і міністер красвої оборони заповів можливе найдальше ідуче заспокоєнє домагань в тій справі.

— Новий календар в Туреччині. Дня 1. марта

заведено в Туреччині новий календар, зрізаний в грегоріанським календарем.

— В справі „Війскових захистів“ видав отсегодній комітет віденський відозву, подану в наші часописи на нішим місяці. Звертаємо на ся відозву бачність нашої суспільности, а з окрема членів „Українського Комітету для війскових захистів у Львові“ з уклінною просьбою, щоб заволили збирати добровільні дари в грохах і численних і підозві предметх та складали се дари в канцелярії Ставропігійського Інститута (вул. Бляхарска ч. 9, і поверну). Доси зібрані дари вже відослали до війскових захистів, а майже щоденно надходять звідти просьби о дальші дари в книжках, особливо молитовниках, календарях і т. п. Дальші дари, зібрані і зложені в канцелярії Ставр. Інститута, будуть сейчас вислані до захистів. Тому просимо членів поскорити із збиранем дальших дарів з Українського Комітету для війскових захистів. У Львові дня 5. марта 1917. Ол. Баранський, голова; Др. Ост. Махараушка, секретар.

— „Народні стипендії“. З Праги пишуть: Комітет помочи для шкільної укр. молодьки в Празі признач на засіданю 28. лютого с. р. народні стипендії по 250 К. за добрі успіхи в науках трем ученикам учительських семинарних курсів: Корнелі Левандовській, учениці 4. р. в Празі, Анні Явній, учениці 4. р. у Відні і Ользі Кархут учениці 3. року у Відні, а д-р Брандль, учениці 4. р. у Відні признач комітет премію 150 К. На оголошені дні стипендію по 500 К. призначені для слугачів університету і техніки, не аголосив ся ні один кандидат.

— Товариство наукових викладів ім. Петра Меган відноляє в найближшій часі свою діяльність. З огляду на те, що найближші неділі вже заняті иншими відчитами й нарадами, розпочнуть ся виклади сего Товариства що йно дня 25. с. м. В найближшій серії викладів возмуть участь: пп. д-р Ст. Федак, д-р К. Студинський, д-р В. Щурат, д-р Ол. Колеса, Яр. Гордишкевич, д-р І. Крипякевич і д-р В. Кучер. Подрібна програма, час і місце викладів бувають оловіщені в своїм часі.

— Відзначенє. П. Осип Целевич, студент політехніки, тепер ооручник при піонірах на італійським фронті, одержав на днях за хоробре поведене перед ворогом „Karl-Truppenkreuz“ і „Signum laudis“.

— Чистий дохід з театральної вистави п. н. „Вифлемська ніч“, виведеної силами шкільної української школи в таборі в Хоєні в днях 14, 17, і 19. січня 1917, а квоти 144 К 60 сот., призначений Учительським Збором спершу на сирітський захист у таборі, передає тепер Учительський Збір за угодою греко-кат. паролії, як завідателя місцевого сирітського заисту, на фонд сиріт ім. Митрополита А. гр. Шептицького.

— Новий уряд. З ініціатииви цісаря утворено спільний виділ для справ виживленя як орієнтаційний орган, що буде посередничити між всіми війсковими і цивільними властями, які займають ся виживленем. Виділ зложений буде з представників всіх ітересованих центральних урядів і буде безпосередно підлягати цісареві. Осікром уряду є Віден, його начальником генерал-майор Ландвер фон Прагенау.

— Поміч держави у виживленю населеня. На конференції, яка відбула ся у президента міністрів дня 2. с. м., рішене уділити незалежним верствам населеня помочи в предметах пожизні. Бідніша людність одержувала би мясо по низших цінах за допомогатями. Решту ший платити-ме держава. Міністер скарбу заявив, що се вимагало би річно 300 мільонів корон і скарбу ва управа готова дати ся суму.

— Ціни насіння червоної коношини при детальної продажи. На основі мін. розп. з 21. лютого 1917, дозволено торговлям насіння при продажи червоної коношини в дрібних скількостях (найвише до 20 кг.) прямо рільникам вибирати 10 процентовой додаток до максимальних ціл, установлених мін. розп. з дн. 24. падолиста 1916 р. Максимальні ціни залежно від ужиткової вартости насіння і свободи його від перетвореня повертають ся в межах між 330 а 355 корон за 100 кг. (7 клас насіння).

— Домашні ревізії у Львові. З щ. І. к. команді міста живуть: В посліднім часі появились ся чутки, що органи команди міста перевели до домашні ревізії за предметами пожизні та що найвише найбільші припаси занато. Ті чутки дивні всіякої основі. Такі ревізії переходять ся тільки на основі донесень, що припаси нагромаджені потайки в цілі підбиваня ціл.

— В справі обороту пашново меркаю і відозвою пашини буряками „Сільський Господар“ комунікує: Розпорядок уряду виживленя людности з дня 24. лютого 1917, розширюючи розп. з 11. жовтня 1916, заарядив, що розпорядку розпорядку поширюють ся на пашну меркаю і на пашні цукрові буряки (себто відрок буряки, місткі цукор до висоти 13 процентів).

Книгарня у Львові. Ринок ч. 10

має великий
ВИБІР УСЯКИХ
УКРАЇНСЬКИХ
— КНИЖОК —

з усіх галузей знання, як з красного письменства, так і народних, популярних видань, а також шкільні підручники, словарі й різні наукові книжки, співаники, ноти, молитовники, — євангелія й інші релігійні видання.

Рільникам дозволено виплекати у власнім господарстві пашні і півцукрові буряки і пашну моркву скормлювати власною худобою без обмеження. В тій цілі можуть вони плоди сі доволі перероблювати. Продати ви-ше згадані плоди можуть рільники лише Централі паш. Господарі, котрі посідають запас буряків і моркви висший 100 кг., а не можуть його заваля достачі звирят скормити у власнім господарстві, обов'язні є зголосити цей запас після його стану з дня 25. лютого 1917. найпізніше до 8. марта 1917. до Краєвої Централі паш (Краків, ул. Дунівського ч. 4). Зголошені запаші зобов'язані Централі паш закупити, платячи за 100 кг. моркви 6 корон, за 100 кг. півцукрових буряків 4 кор. 50 сот. (максимальні ціни). Колиби добровільно продажо запотребоване пашинних буряків в краю не було покрито, може намісництво за дозволом уряду виживлення зарядити заняті такої скількості буряків, яка потрібна до доповнення потрібної скількості.

ка надпоручч. авдіт. в Томашові Теофила Евина Баньявстра в Празі австр. Шлеск. — Осип Утриско у Відні 5 К.; Марусю Утриско учит. в Мельничім, ук. теол. Ол. Тершакивіч в Якимчицях, поручника Івана Рогучого в 15 п. п., поручника М. Гринія пол. почта 26, поручника Ол. Бордуна Лт. 35. — Уляна Кордубівна Сушно 5 К., — Марія Кордубівна Сушно 5 К., — Антоніна Секундова Кошиці 10 К., — Маріян Грицак Кошиці 10 К., — Володимир Щуровський саніт. лікар недужних у У. С. С. у Львові 10 К. (Дн.); всіх моїх приятелів, — цор. А. Степанів, Rimazombat Ungarn 10 К.; Володимира Кушечевича Кляже, Васіля Зайца напор. 80 полку, Сильвестра Заліського, Сидора Березу поруч. 80 полку, Романа Володуща поруч. 30 полку. — Дес. УСС. Никифорук Микола 3 К.; десятників УСС. Германа Мих. Гриняка Володим. Шкрумелюка Юру. Рабію Юліана, Лісевича Луку всі етапна п. 445. — Володимир Блюм Лт. 18 Краків 5 К.; Осипа Лешука теол. у Львові, Стефана Шеремету теол. Побук, поручника Михайла Кошудка полва почта 434, одн. охотника Олексю Валицького Люблин. — Ярослав Мулик Україн. Січових Стрільців 5 корон (Дністер) — Дес. УСС. Палюх Михайло 5 К.; Яценевича Онуфрія вст. УСС., Плондраса Прося дес. УСС., Ратича Василя вст. УСС., Дитеркіну Анну стр. УСС., Ощипка Василя стр. УСС. — вст. УСС. Блаженко Степан 10 К.; Старшого Парубка Хому, Старшого Пняка Псубрата, Старшого Паламара Гука Волод., Лицаря Желізного Острога підхор. Яценевича Мих. — Нотар Ойсиф Онішкевич у Львові 10 К. (Дн.). — о. В. Мисик в Ваньковій 25 К. (Дн.); о. Бірещкого поч. крилош. і декана в Лиську, д-ра Р. Вітошинського адвоката в Лиську, А. Уляницького надлісничого в Глиннім ад Лисько, о. В. Ільницького декана в Ясінці масьовій і о. О. Солткевичя пароха в Улючч. — о. Юліян Твардівський, декан Лолянка 10 К. (Дн.); М. Плошанський учитель Лолянка, о. В. Бабій Чертій, о. М. Петра Рівня, о. В. Тисовський Сварчів, о. С. Наконечний Лазіне. — Алек. Лаврівський Дрогобич 20 К. (Діло). — Лисинецька, Прага 10 К. (Діло). — Е. Баранецька Добровільні 5 К. (Дністер). — Наталка Лебедовичівна Гійче 3 К. (Дн.); п. Геню Манастирську в Мостіа, Лду Фолісіну з Любичи, М. Махеревичівку з Похровель. — Петро Масяк ч. к. почтамайстер в Добруссні 10 К.; Вп. Андрея Русина начальника поштового в Берні, Семена Хандоса офіц. пол. в М. Остраві, Володимира Климка управ. школи в Лаврикові, Миколо Кулинчича управ. школи в Бобродах і Олю Винницьку в Стратині. — Мар'я Масяк в Добруссні 10 К.; Софію Пясецьку в Реклинцю, Евгєнію Величковську в Добруссні, Марію Бучацьку у Львові, Кіндрата Тхіра в Незнаєній, Сем. Процьова уряд. почт. у Львові.

„здоровле“ чужа школа, звичайно не класифікують по причині незнання мови, і рік страчений.

Тут вийшла дивна аномалія: в самій Празі є кількадесять осіб учительського звання Українців на виселено, а скрізь по Чехії розсіяні діти з Галицької України, тай науки одяко нема: раз що нема „Міністерського дозвола“, а друге, що розведено із заісної стороною аітацію проти Буковинців, що мовляв „шизматичні“. Тай ше бракувало нам шкільного інспектора до заснована шкіль. Недавно визначили комітет буюок. гал. для виселенців окр. інспектора Волод. Кукелку з Буковини

До тепер знаємо про три українські школи в Празі, де і які ше школи в Чехії, крім Ходана, не відомо нам.

Прага-Бжеанов українська школа мішана, молодіж з Галичини, управитель інсп. Юр. Якубович з Буковини.

Прага II (Голфенштокова вулиця) Однокласова школа м.ш., майже виключно діти буюок. укр. інтелігенції — управа та сама.

Прага Нусл 4 класова мішана, з виділованими класами. Молодіж з І. класів виділі, вчать з книжок, призначених для укр. гімназ., а крім сього латина, так, що будуть могли заваляти вступний іспит до укр. гімназії. Управитель Василь Вітанський з Коломиї.

При школі сій улажено заворонку (матірську школу), до котрої сходять ся до 20 дітей у віці від 2 1/2 року до 6 лт на забаву та науку.

Для дітей особлизо старших андіа, улажено т. зв. „учильно“. Поміч в науці, огрїту комнату, електричне світло тай спокій до науки — се все знаходили діти в моно. улаженних годинах, і се дуже корисно авдвало на поступі і поведєне молодіжи. Сильні морози та брак угля припинили на який час „учильно“. Укр. Комітет опіки над шкільн. молодіжю в Празі головно завдяки ініціативі роздана дєср. І. Пулюя, його енергії та неапатимій праці, а при тім щедроті та милосердю Добробіа і жертводавцїв — уладили через яку роздана теплої сграви „зупи“ всім ученикам (цям), закупив теплу одіж та обув для найбільше потрібуючих дітей в числі 36.

В грудні м. р. та січні 1917 одержали всі ученики (ші) укр. шкіль потрібну одіж та обув від правительства (Дирекції польції). Книжки та шкільні прибори купуєсь також на кошті правительства.

Навечері св. Миколая улажено для дітей в сей спосіб, що заулажені комітетом дарунки (крім приборів до писання та рисованя ше я-блока, горіхи, колачки та цукорки) роздано між дітьми. Вони співали укр. пісні патріот., деклямували і грали. На Різдо улажено ялинку та угощено дітьми кількома сгравами м. ш. кутєю. На Різдо співав в церкві хор сїї школи. Молодіж читає дуже радо книжочки з шкільної бібліотеки, яку заснувала управа школи: видань У. П. Т. і Провітї. Ладить також школа поранок Т. Шевченка.

Чи є в краю сїм ше які-школи, годі було розвідати. Крім браку шкіль є ще інші тїби та браки, серед яких приходять ся жити на чужині, про се однак годі розписуватись. Велим бажанім було би, щоби Загальна Українська Рада або Парламентарна Рєпрезєнтація делегувала кого з послів, щоби розслідив бо-дай найважнійші справи наших виселєнцїв.

Наша Рада куьтурї зводить поробити заходи, у кого слід, щоби прислано було свящєників, без яких мзогі виселєнці особлизо старші чують ся „забутими, нещасливими“, а справи наші поносять велику шкоду.

Бода Б.

ОПОВІСТКИ.

Оселі для інвалідів У. С. С. організує Товариство „Маківка“ в Новім Санчї. Удія 10 К. Посередничить в вишукуваню посад для інвалідів У. С. С. і приймає добровільні жертви на закупно осель. 156/II 2—10

Конкурс на народні стипєндії. Комітет помочі для укр. шкільної молодіжи в Празі оповіщає конкурс на шість стипєндій по 200 К. для учеників гімназій і шкіль реальних. О стипєндію можуть старати ся тілько такі ученики, що ходять до школи і предложать свідочтво з добримі успіхами в науках та свідочтво бідности. Як що віякнато у кожного народа є головним жєрелом його нещастя, то мусимо про те дбати, щоби і наша молодіж була твереза і адібна до науки і праці. Тому буде комітет передовсім углядати прошеня таких учеників, котрі є членами протівяцькогольного товариства „Відродженє“. Бо кого в таких т

Країна пора відновити передплату на МАРТ 1917
тому що в нинішних часах грошеві по- силки часто опінують ся — просимо о скорє відновленє передплати на МАРТ 1917.
щоби не переривати висилки часописи, що і для Передплатників і для нас є некорисне, бо наверхній передплатники дістають опієля з 5—10 дневним опієньм часопись, а ми маємо багато роботи здержуючи і знова наверхтаючи. — Пригадуємо, що здержимо висилку „Діла“ всім без виїмки, як найдалше до 8. (осьмого) марта не буде відновлена передплата.

З житя українських виселєнцїв в Чехії.

Прага, в лютім.

Кілько наших виселєнцїв примішено в Чехії, годі докладно знати, треба би на се багато часу і труду, але можна сказати, що майже місцевости нема, де не знайшлося би бодай кілька чи кільканайцять родин. Всіляк є хибн та браки в їх положєню, але найбільше даєть ся відчувати брак шкіль та свящєників.

Добжеховице, Вєльвари Кралюпи, Кондратїде, Liběschitz bei Slez. Пільзно, Колїнець bei Klanau — отсе назви місцевости, де як доношено, маєтсе кільканайцять до сорок дітей у шкільнім віці.

Дєхто бажав послати своїх дітей в Празі до української школи, але-ж Прага замкнєна для виселєнцїв з Галичини, а призначєна головно для Буковинців. Наші земляки хоч-нехоч принєволені посилати дітей до чєських та німєцьких шкіль. Ніколи дитині не виходить на

НА ВОЛИНСЬКІ ШКОЛИ.

„Пяткова система“.

На необхідну потребу удержаня 25 українських шкіль на Волині, які супроти останніх подій тим дорожчі і важнійші для української справи, конєчні як найскорші і найобильнійші жертви

часках стає на алкоголь, той не заслує на народню поміч. Рекомендовані подати треба вносити найдалше до 15 марта під адресою: Herr Hafsl D r Iwan Puluj, Smitchow Fibichgasse 126. Податки без свідоцтв не будуть углядя неї.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ.

АВСТРО УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ.
з дня 4. марта.
ВІЙНА НА СХОДІ.

При морозах, які знов більшають, мала боєва діяльність.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Вчера вечером відділи полку піхоти ч. 24 і полку піхоти красн. оборони ч. 20, винесли відкоп і передні становища неприятеля коло Озер Вертойба і привели 47 бранців і 2 машинні карабіни.

Наш артилерійський огонь знищує італійський склад муніції коло Подсабот.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Без змін.

Заступ. шефа ген. штабу Ф. Гевер.

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 4. марта.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Воздух замрачений опарами спричинив, що майже всюди боєва діяльність держала ся в доволі вузьких межах. В кількох місцях наші вправи вичали ся успіхом. Під Шилу полонено 18 Англіїців, на шляху Етен-Верден більше як 100 Французів, а по обох сторонах Долляра (в горішнім Ельзасі) 37 Французів.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Не було значнійших воєнних ділянь. Все ще тут великий мороз.

Фронт Македонський: Положене не змінило ся.

Перший ген. квартирмейстер Людendorff.

Останні телеграми.

Мераде гр. Гуйн з презесом польського Кола

ВІДЕНЬ. (Таб.) Як доносить секретаріат польського Кола, ново іменованій намісник Галіччини гр. Гуйн аложив учера презесови польського кола Білінському візиту, підчас якої обговорювано ряд важнійших красних справ. Зі зложенних при сій нагоді заяв намісника виходить, що гр. Гуйн є перенятий як найліпшою волею служити красни, для якого від багатьох літ має щире симпатію.

В лютім затоплено 700.000 тон

ЦРІХ. (Таб.) Як „N. Zürcher Zig.“ довідуєт ся з Гаги, містоту кораблів, затоплених відводними човнами в лютім, оцінюють на 700.000 тон.

Вільзон узброює торговельні кораблі.

ВАШІНГТОН. (Райтер.) Довідуєт ся з високої сторони, що Вільзон узброїть торговельні кораблі і видасть інші зарядженя для охорони американської плавної, коли-б навіть сенат не хотів прийняти проекту закона про оружну нейтральність. Вільзон думає, що є до сього уваженим та що голосованє в загальне становище сенату є доказом, що конгрес стоїть за ним.

Воєнні комунікати.

АВСТРО-УГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 5. марта 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

Нема нічого оголосити.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

На фронті в Побережю огонь гарматний і міновий по висогоджено буа знов значнійший. Вечером Італійці освобанно нагально острілювали Костаїновіцу. Коло Доляє побіч Тольмайну патрулі аплу піхоти ч. 37, дотерли аж до задного неприятельського ровя, поконали залогу і, не понісши сякі втрат, вернули з 10 полоненцями. На західнім фронті Тиролію Італійці на північ від долини Сан Пелегріно ведуть

атак на гору Чіма ді Коста Бедля. По змінній боротьбі вдало ся їм опанувати одні з передних становищ. Боротьба ще не скінчила ся.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гевер

З НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
з дня 5. марта 1917.
ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

При прозорій погоді боєва діяльність в багатьох місцях фронту в порівнянню з попереднім днем була збільшена. На північ від Сомми Англіїці по сильнім огни рушили до атак на південь від ліса St. Pierre Vaasi. По завхатій боротьбі кусень ровя на гостинци Wobdavesau-Moillans остав у їх руках. Зрештою відперто їх. На східнім березі Мози наші війська здобули приступок французьке становище коло ліса Saugre в ширині коло 1500 метрів і відперли нічі противаступи. Також в південно-східній закутній ліса Fosses забрали ми Французам важну точку терену. Крім кривавих втрат, стверджених нашими звідунами, які посунули ся за здобуті лінії, неприятель утратив також 6 офіцірів і 1672 жовнірів як полонених, а та кож 16 карабінів машинових і 25 карабінів скорострільних.

В дуже численних воздушних боях неприятелі втратили учера 18 самолетів, а наслідком зістріленя з землі один самолет. Наша втрата вносить 4 самолети.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Боєва діяльність оставала мала. Так само на фронті македонським.

Перший ген. квартирмейстер Людendorff.

ЖЕРТВИ

Антін Підгарацький, укіпчений богослов і Олена Криковська, учителька, замість повідомлень про вінчанє складають 30 К на школу УПТ. 162 1-1

На Українській горед у Львові зложили по 10 К: Осип Брокка, оди. добр. з Ляц (Альбанія), Антін Білінський, Олекса Василік, Антін Гринишніа, Теодор Гулять, Вісиль Данилевич, Василь Логаз, Іван Новосельський, Іван Яворський і Василь Муляк всі з Ляц (Альбанія); по 5 К: Володимира Пашковська, Золочів, і Богдан Кабаровський, Закопане. — За утраву „Сокола Батька“ Антін Галюк за голову, Микола Левницький, скарбник. 165 1-1

ГЛЯДАЮТЬ СВОІХ.

Досьня Блага в Варшаві, повіт Бучач, теперішня адреса Oshand k. k. Barackslager Nr. 92 N. Ос. шукає свого жука Луку. Може хто знає про його теперішню адресу. 2-2

Оголошення.

Глядемі місяця в кр. Інституті фінансовій або більшій інтересі торговельній паничкя в Іспитамі бухгалтерів в школі торгоу, та в спеціальнією практикою. — Зголошення до Кр. Союзу Ревізіяного. 47 1-1

Права родин покликаних до війська і н. необхідній інформації містить „Інформаційний календарець“. Ціна 30 сот. — „Жовтневський“. Ціна 20 с. — „Шкільний“. Ціна 20 с. До кожних 10 шт. 2 даром. Пересилка 1 шт. 5 сот. 12 шт. 30 сот. — Висилас А. БЕРЕЗОВСЬКИЙ, Львів, вул. Карпівського ч. 19. 139 12-15

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „Хлопський Союз“.

створішене, зареєстр. з обмеженою порукою в Калуші
відбудуть ся дня 16. марта 1917 р. о год. 3 по полудни в льокалі стоваришеня з отсим порядком денним:

- 1) Відкрите зборів
 - 2) Вибір президії і секретаря.
 - 3) Відчитанє протоколу з послідних зборів.
 - 4) Звіт з діяльності за рр. 1914, 1915 і 1916.
 - 5) Відчитанє звіту з переведеної ревізії Краєвим Союзом ревізіяним.
 - 6) Справозданє комісії контрольных.
 - 7) Розділ зисків за рр. 1914, 1915 і 1916.
 - 8) Вибір Дирекції і Ради надзірної.
 - 9) Внесеня членів.
- Калуш, дня 1. марта.

За Ряду надзірну:

Філіп Гумінілович. о. Володимир Петрушевскі
163 1-1

Друкарня Старопроївського Інститута у Львові працює ученика в ученичю 2-ю класом: гімназ. або реальн. до науки друкарської штуки. — Відомість вул. Білгородська ч. 9. 165 1-3

VII. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ПАРЦЕЛЯЦІЙНОГО ТОВАРИСТВА „ЗЕМЛЯ“

ств., зареєстр. з обмеженою порукою у Львові, відбудуть ся

дня 22. марта 1917 року (в четвер)

о годині 4. пополудни в льокалі Товариства Ринок ч. 43. I. пов. (дім Ризниці), з отсим порядком денним:

- 1) Відкрите зборів
- 2) Відчитанє протоколу з попередних загальних зборів.
- 3) Звіт Дирекції і Ради Надзірної.
- 4) Звіт комісії ревізійної з внесенем на уділенє абсолюторії Дирекції і Раді Надзірній.
- 5) Розділ зиску зглядно втрат.
- 6) Вибір 6 членів Надзірної Ради.
- 7) Вибір комісії ревізійної.
- 8) Внесеня членів.

За Надзірну Ряду:

I. ТУРКЕВИЧ в. р. Т. ВОЙНАРОВСЬКИЙ в. р.
авст. секретаря. председана.
160 2-1

ЗВИЧАЙНІ

Загальні Збори

Повітової Спілки Торговельної

стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою

в Калуші

відбудуть ся дня 16. марта 1917 р. о год. 4. по полудни в льокалі Хлопського Союзу в Калуші з отсим порядком денним:

- 1) Відкрите зборів.
- 2) Вибір президії.
- 3) Звіт з діяльності за рр. 1914—15.
- 4) Відчитанє звіту з ревізії переведеної Краєвим Союзом Ревіз.
- 5) Розділ зисків за р. 1914—15.
- 6) Вибір Дирекції і Ради надзіраючої.
- 7) Внесеня членів.

Калуш, дня 1. марта 1917.

РАДА НАДЗИРАЮЧА.

164 1-1

Цілий світ перейдеш

як умієш по німецьки говорити.

З книжки, яку видало Товариство „Просвіта“ п. з.

Підручник до науки німецької мови

зладна Ю. Рудницький.

можна легко учити ся говорити по німецьки.

Підручник сей надас ся так для початкуючих як і для тих, що вже учили ся або вже уміють де що по німецьки або хочуть учити других. У підручнику подано самі практичні лекції, так що вивчивши їх можна вже порозумівати ся з Німцями у найконечніших справах. В лекціях говорять ся про такі річі: сільське обійсте, рідня, село, місто, барви, сільська хата, мешканє в місті, на торзі (про месо, ярини, землеклод), господарські будинки і річі, їзду возом, їзду залізницею, закуппа в склепі, го-стина, веденє господарки, (зима, весна, літо, осінь), побут у В дни, між ремісниками, при війску і т. п. Книжка обіймає 239 сторін друку. Подані звірі граматик и до кожної лекції словарець. Один прим. коштує 3 К 50 сот. брощ. а оправленій в полотно з витисками 6 К 50 сот. На почтову пересилку треба долучити 65 сот.

Висилас тільки за готівку:

Канцелярія Товариства „Просвіта“
Львів, ринок ч. 10.

V. C

1-1